

Korach – Why is Hashem so patient with us?

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר:

and the LORD spoke to Moses and Aaron, saying,

הִבְדְּלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וְאֶכְלֶה אֹתָם כְּרֹגַע:

“Stand back from this community that I may annihilate them in an instant!”

(וַיִּפְּלוּ עַל-פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחַת לְכָל-בָּשָׂר הָאִישׁ אֶחָד יִחָטָא וְעַל כָּל-הָעֵדָה תִּקְצָף: פ)

But they fell on their faces and said, “O God, Source of the breath of all flesh! When one man sins, will You be wrathful with the whole community?”

Ohr Hachaim

כבר ואכלה אותם כרגע. צריך לדעת למה אמר כרגע ואם להודיע כי הוא שגיא כח להרוג ששים ריבוא כרגע כבר הודיע זה מקודם דכתיב (שמות ל"ג:ה') רגע א' אעלה בקרבך וכליתך.

ונראה לפי דברי המדרש (רבה) שהביא רש"י בפסוק ויפול על פניו זה בידם סרחון רביעי, בעגל במתאוננים במרגלים וכו' עד כאן. אם כן עון המרגלים קדם למחלוקת קרח, ושם פירשתי כי גזירת כליה שגזר ה' על הדור ההוא נתקיימה אלא שהועילה תפלת משה שלא ימות העם כאיש אחד אלא בהמשך זמן ארוך, אם כן העדה כבר היא מחוייבת כליה, לזה בא מאמר ה' כאן בחידוש הגזירה שיהיה כרגע פירוש שלא יאריך להם הזמן כמו שנתרצה מקודם, ולדרך זה מצאנו נחת רוח לקושיא שבענין למה יגזור ה' מיתה על עדת ישראל שלא היתה ידם במעל וכמו שנתגלה ממאמר משה בסמוך, ולדברינו לצד שכבר היו ישראל מחוייבי מיתה מעון המרגלים אלא שה' האריך להם זמן ואמרו ז"ל (שבת לב.) שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, וציוו למי שיש בידו שיחה בין ישתבח ליוצר לחזור מעורכי המלחמה (ירושלמי) הגם שאין בחטא כדי להמית, וכמו כן במה שלפנינו כיון שהיו מחוייבי מיתה אין נמלטים בצאת המשחית ויכלו באפס תקוה:

כרגע אותם כרגע, "and I will consume them in a moment." Why did G'd add the word כרגע, "in a moment?" If all G'd wanted to inform us of was that He possessed the power to wipe out 600.000 people in a flash, He had already told us this in [Exodus 33,5](#) "for if I go up in your midst for one moment, I shall consume you."

It appears according to the *Midrash* quoted by Rashi on verse 22,4 that this was already the fourth time the Israelites sinned and that the uprising of Korach occurred after the sin of the spies. I have explained there that the decree that the Israelites would die in the desert remained in effect but that Moses' prayer in this instance only prevented G'd from destroying the people all at once instead of over an extended period of time. In view of all this, the congregation we speak about here was already guilty of death in the desert. The Torah therefore reintroduces the threat to kill the whole people at once. This provides us with an answer as to why G'd would decree death for the vast majority of the people who had not been part of this uprising at all. Moses himself speaks about a single person sinning and the whole community becoming the target of G'd's anger (verse 22). Actually, as we demonstrated, the people were under sentence of death regardless of whether they

associated themselves with Korach's rebellion or not. We have learned in *Shabbat* 32 that Satan is always especially active when there is danger. At such times even a relatively mild offence such as talking during the prayers is considered serious enough to free soldiers from participating in expansionary wars lest they endanger themselves needlessly on account of that sin. It is clear that the sin of talking during prayers is not a capital offence. It is only the fact that during war the angel of death is especially active which makes the unatoned for sin of talking during prayers potentially lethal. In our situation, the fact that the people were under sentence of death anyway would have made the angel of death eager to kill them at once if they had not first dissociated themselves from Korach.

ויאמרו אל אלהי הרוחות וגו'. אמר שם אל, לצד שראה התעוררות תגבורת הדינים הזכיר חסד אל למתק הדינים.

ואמרו אלהי הרוחות לכל בשר טען טענה הנשמעת לפני הבורא כי ה' חפץ שכל הרוחות יקבלו אלהותו עליהם בעודם בבשר בעולם הזה והוא אומר אלהי הרוחות פירוש הרוחות הוא לשון מחשבה ורצון על דרך אומר (יחזקאל כ"ל"ב) העולה על רוחכם, ואם כן הגם שהמשפט אשר יעשה לכלותם כרגע הוא משפט אמת וכמו שכתבתי הטעם למעלה, עם כל זה לפי הנראה במעשה הוא שאיש א' יחטא ועל כל העדה תקצוף שאין כל העדה בחטא זה ואתה ממית כולן ומעתה ח"ו הרוח תמאן באלהות כזה:

עוד נתכוון לדבר לפניו דברי ריזוי המתקבל לפניו, על פי מה שקדם לו בידיעת הדרגת החפץ שיש לבורא, האחד הוא שבח והלל אשר יתגו לו צבא מעלה, למעלה ממנו שבח והלל אשר יתנו לו נשמות הצדיקים מב' אוצרות החיים, ואוצר א' של נשמות שעדיין לא באו לעולם הזה שעליהם אמרו ז"ל (יבמות סב.) עד שיכלו נשמות שבגוף, ואוצר ב' של נשמות שכבר באו לעולם הזה וחזרו ונתנו באוצר החיים, וכולם נותנים שיר ושבח והודאה לבורא יתעלה שמו בסוד (משלי ט"ז:ד) כל פעל ה' למענהו. למעלה מהם השיר והשבח העולה מהנשמות אשר הם בעולם הזה אשר הם תוך הבשר והוא מונעם מהכיר ה' והם מתעצמים לאהוב ה' ולשבחו ולהודות למאמרו זה עליון וחשוק אצל הבורא למעלה מהכל, וכמו שמבוארים הדברים בהרחבה בספר הזוהר גם בדבריהם ז"ל:

ולזה נתחכם משה וריצה ה' בדבר שהוא חפץ בו ואמר אלהי הרוחות לכל בשר שאתה חפץ שאלהותך תהיה לרוחות בזמן שהם בבשר, ואם אתה ממיתם אתה חסר רצון זה, ואין נכון להגביר הדינים שיסובבו הפסד קבלת אלהותך לרוחות שבבשר שהוא רום תכלית חשקך.

They said: "O G'd the G'd of the spirits of all flesh, etc." The reason Moses used the name קל for G'd was that he realised that the attribute of Justice was in the ascendancy. By invoking the attribute קל Moses hoped to counterbalance the attribute of Justice with the attribute of חסד, loving kindness.

By referring to G'd as the "G'd of the spirits of all flesh," Moses used an argument that always evokes an echo from G'd as He wants that all spirits accept His Kingdom while they are still flesh, i.e. alive in this world. By saying הרוחות, Moses indicated that he referred to something spiritual, i.e. the G'd of thoughts and ideas. We find something parallel in Ezekiel 20,32 "what enters your thoughts it shall not be!" Moses argued that though the judgment which G'd planned to perform through annihilating the whole people instantaneously was fair, the fact remained that to the outsider the impression this would create would be that G'd killed the whole people on account of the rebellious act of an individual. After all, it was clear that this rebellion did not involve the

whole community! If G'd would proceed with what He had planned, the human mind would be so appalled by this that it might forever reject acknowledging such a G'd.

Moses also intended that his words should have a calming effect on G'd, making Him better disposed towards the Jewish people. He did so by reminding G'd of a variety of creatures who did not only recognize His sovereignty but paid tribute to it such as the angels, the souls of the righteous who have already departed from this earth, as well as the righteous souls who have not yet been assigned bodies to inhabit. We know that there is a store of such souls from Yevamot 62 where we have been taught that the Messiah cannot come until that store of souls has been emptied and all the souls therein have been assigned bodies to inhabit. All of these souls acclaim and praise the Lord as we know from Proverbs 16,4: "G'd has made everything to serve Him." The songs of praises recited by the souls which inhabit bodies in this world are still more precious to G'd. Why would G'd do something which would make it difficult or impossible for these souls to praise Him if they went to their graves prematurely? By consigning them to death G'd would make it impossible for these souls to grow to love Him! The Zohar elaborates on the theme of how important it is to G'd for man to grow to love Him.

Considering all this, Moses was very astute in using the appellation **אלוקי הרוחות לכל בשר**, implying that G'd wants that all spirits would acknowledge, praise and love Him while they were still fused to the flesh. Killing them all at once would thwart G'd's desire. It was not reasonable then to allow the attribute of Justice to remain in the ascendancy.